

Caterina Satanik

Živjeti je drugo

(isječak)

Još uvijek milujem pseću dlaku i promatram duge niti sline koje vise iz njegove gubice iako pas uopće više nije tu, muškarac ga je kao u snu istrгнуo ispod mojih ruku.

Kako se gomila psećih dlaka s malim kukicama uvukla u automobilska sjedala, pred očima su mi je jer ih usisivač neće izvući, tako u mojoj kući vise nevidljive slike i hvataju me kad god im se sviđi. Jednom se spuštam stubištem i odjednom sam s muškarcem na plaži na kojoj je drugog dana ležao u potkošulji da mu ne izgore leđa. Ležim u pijesku s bocom vode, a on je glavu zamotao u ručnik i spava, njegov desni ručni zglob obmotan je konopcem na čijem je kraju privezana glava psa. I pas spava, njegova mokra njuška puna je pijeska no to mu ne smeta.

Dva dana nakon rastanka nazvala sam jednu ženu. Ona radi kao numerologinja, a njezinu sam adresu već odavno dobila od prijateljice koja je jednom bila kod nje. Tada mi je toliko toga ispričala da sam mislila da bih je i ja jednom mogla posjetiti kada je budem trebala, da mi netko kaže tko sam i kako stoje stvari sa mnom. Zapravo je bolje da ti nitko ne kaže što će biti s tobom, zato jer tada priznaje da to samo ti možeš znati, ali kada je čovjek očajan i kada od puke tuge ne uspijeva saznati kako mu je, tada se uvijek drugi raduju da mu to mogu reći za novac. Koštalo je preko sto eura, ne znam koliko više, ali trajalo je gotovo tri sata. Za to vrijeme bila sam usredotočena i popila pet čaša vode. Nakon što sam napustila stan palo mi je na pamet da od silne koncentracije nemam pojma kakvo je lice te žene koja je satima sa mnom pričala. Možda je to bila njezina namjera. Sada sam znala ponešto o sebi i naravno ponešto o muškarcu. Njegovo je stablo života silovita pojava. Ima ogromnu krošnju, rekla je, ali nema debla ni korijenja, zbog toga su sve njegove ideje i sva kreativna energija na tlu. Što ja tu mogu učiniti i zašto sam se zaljubila u palu krošnju i svojevremeno takva jedna krošnja u mene? Moje vlastito stablo nije imalo za ponuditi takvu spektakularnu poruku, u svakom slučaju ja je više nisam znala.

Dobila sam kuvertu u kojoj se nalazila lista s važnim stvarima koje u naredno vrijeme moram obaviti. Između ostalog, na listi su bile preporuke za knjige. Knjige koje su opet bile prepune preporuka o tome što bi sve bilo drugačije i što bi se sve moglo učiniti da se podnese, promijeni, zaboravi ili dobije ono što je potrebno.

Pročitala sam sve knjige i obavila sve ostale stvari s popisa. Pisala sam, primjerice, pisma muškarcu, onda sam ih spalila, nisam ih predala njemu, nego vatri kako bih se uspjela otarasiti slika koje su me zaskakivale ne samo na stubištu. Primjerice, uvijek kada bih upalila auto, iskočila bi slika koja je imala čak i zvuk. Tada bi mi, naime, muškarac govorio da auto puno bolje vozi ako nakon paljenja ne krenem odmah nego ako mu dam još malo vremena da se gas rasplamsa. I ja sam svaki put kada se pojavi zvučna slika zahvalna što mi je to rekao i svaki si put postavljam pitanje nije li mi mogao reći i više od toga, stvari koje nemaju veze s autom, velikim i ogromnim autima.

Jednom smo bili na kampiranju u inozemstvu. Nisam mogla vjerovati da smo uopće pronašli mjesto za kampiranje gdje su nas pustili ne samo s ogromnim kamionom, već i sa psom koji je na popisu kampa bio okarakteriziran kao borilački pas. Sve do tog trenutka ne bih nikada pomislila da jedan pas može biti opasan, ali to je čest slučaj u životu da čovjek ponekad tek mora naučiti čega bi ga moglo biti strah. Neki ljudi čak i zahtijevaju da im čovjek zahvali kada im kažu čega se sve treba bojati. Ti govoriš uvijek suprotno, ne boj se, i ja sam ti zato iznimno zahvalna. Odmah vjerujem da si ti moja najveća sigurnost, i to ona protiv svih strahova koje neki tako rado šire, a da ne znam zašto. Dakle, usprkos opasnosti koja dolazi od psa, smjeli smo parkirati, i muškarac je odmah po našem dolasku počeo graditi. Želio je konstruirati nadstrešnicu kako bismo imali još više mjesta za prostiranje svih naših stvari. Imali smo ne samo veliki stol i dvije ogromne klupice, već i golemi roštilj, dvije viseće ležaljke, velike vreće pseće hrane i zdjelicu za suhu hranu, konopce i vreće, uređaj na vrući zrak za zavarivanje plastičnih cerada, aparaturu za vješanje platnenih ormara, svu silu remenja za zupčanike, prostirke i kutije s posuđem i namirnicama, alatom i priborom za penjanje. I na putu sakupljeno kamenje, iskopane podanke i pijesak.

Izrazito malo mjesta imali smo u niši za spavanje. Bila je tako mala da smo već sjedeći morali saginjati glavu, a bilo je važno i ruke držati uz tijelo. Morali smo se priljubiti jedno uz drugo ne samo pred spavanje. Iz spletenosti više nismo mogli van jer bi inače dospjeli do unutrašnje strane kabine tapecirane frotirom ili do ruksaka koji su visili iza vozačevog sjedala ili do toaletnih torbica koje su se njihale na kukicama i

koje su se nalazile tamo gdje su se skrivali komarci. Uopće se nismo mogli odvojiti jedno od drugoga. Muškarac i ja smo preko dana, kao i preko noći, bili toliko blizu, ja sam jednom samo otišla oprati suđe na mjesto za pranje suđa, a kada sam se vratila muškarac me već čeznutljivo čekao, rekao je da je sretan što me vidi i da je to blagotvorno. I pas nam je bio tako blizu da je nestrpljivo čekao kad bi jedno od nas išlo na zahod. Samo kad smo svo troje bili blizu, kad smo činili jedinstvo, sve je bilo u redu i nitko se nije bojavao. Takvi su bili dani na plaži.

U jednom sam se trenutku osjećala kao i sada. Iznenada sam pomislila – oblaci su koso stajali na vjetrovitom nebu – što bi bilo da smo razdvojeni, a to se ćutilo kao pukotina. Pas je stajao u pijesku, točno između nas, i muškarac je otišao desno, u smjeru spavaonice, a ja lijevo, u smjeru izvora rijeke. Pas je dugo ostao stajati u sredini i samo gledao lijevo i desno jer nije znao na koju bi stranu trebao ići, za koga bi se trebao odlučiti. Dugo je čekao i ja sam bila beskrajno tužna jer sam mislila da tako može biti i djetetu kada se roditelji rastanu, ono bi htjelo otići s oboje, ali ne može se raspoloviti. Nakon nekog vremena pas je krenuo za njim. Bilo mi je razumljivo jer to je bio njegov pas.

Pitam te kako dalje. Zašto je tako kako je? Najradije bih htjela biti jednostavna. Danas u nijednoj knjizi nisam proćitala koji bi mi savjet dana pomogao, sama sam nešto izmislila, ili prije će biti da mi je pauk nad krevetom rekao da je nekada u životu potrebno ne ćiniti ništa. Pauk je tako jednostavan da to jedva mogu pojmiti. Živi tako puno i ćini tako malo. Već je rano ujutro bio tu, i sada je tu, i budući da danas nisam bila na svim mjestima gdje bi inaće bila da se nisam odlučila ostati ovdje, znam da je i on cijelo vrijeme bio upravo tu. Visi na jednome mjestu koje smatra dobrim, barem se nadam, još nije napravio mrežu, samo nekoliko niti te ćeka da mu netko dođe u susret. Skromno i jednostavno. Vjerojatno mu je dana i milost da pritom ne mora puno misliti. Ali to ne mogu toćno znati.

Jedna druga moja prijateljica bila je kod bioenergetićeke, žene koju je muškarac s kojim je dijelila stan nazivao vješticom. I ja sam bila kod nje. Žena radi prilićno intuitivno, na neki naćin toliko nekonvencionalno da sam se osjećala slobodnom sve pitati i zahtijevati i neuobićajeno. Tražila sa da mi kaće budućnost i razlog zašto se muškarac protivu istinski razgovarati sa mnom ili istinski me gledati u oći, izložiti se mom pogledu. Htjela sam saznati od nje da li me vara osjećaj da se on boji onoga što

bi otkrio kada bi me pustio u svoje srce. Rekla mi je da on živi u vlastitom svijetu i otada ga zovem Vuk. Ali samo zato što Vuk živi u nekom drugom svijetu ipak ga ne mogu više ne voljeti. To nije ni potrebno, rekla mi je, jer on će ponovo doći, treba mu vremena, mora naučiti preuzeti odgovornost. To sam već znala, i Vuk si je čak u kožu upisao poruku: preuzimam odgovornost za vlastiti život. Danima je u sebi ponavljao riječi i pritom razbijao i glasno vikao, tako glasno da se jedan njegov prijatelj kojeg sam i ja voljela zabrinuo tko tako urla u to doba. To sam tek kasnije saznala, u trenutku kada je urlao ja sam već spavala, ali u svome krevetu. Danas, dok stojim u kuhinji i gledajući vodenu paru prelijevam čaj, dolazi mi misao koju mi je potakla vidovnjakinja. Rekla je da je danas teško naći muškarca koji je pravi muškarac. Objasnila je to ratovima u kojima su poginule generacije muškaraca, jednostavno se nisu vratili kući i u kojima su generacije žena morale naučiti snaći se same u svemu. Žene su tada protiv svoje volje razvile strategije kako sve napraviti same, a muškarci su naučili kako je kada ih nema. Nekako je tako to objasnila, ne znam što da mislim o tome. No to ne moram ni znati, dovoljno je da sam čula i da mi se sada, netom nakon doručka, to vratilo. Vidovnjakinja je rekla još puno stvari, rekla je još puno toga i ispričala priče iz svog života koje potvrđuju ono što misli.

I nju mi je preporučila jedna prijateljica. Ali ne prijateljica koja je bila kod numerologinje i ne ona koja je prva bila kod bioenergetičarke. Mreže savjeta mogu biti nevjerojatno isprepletene, moguće je i zaplesti se u neku od njih. Ali ako čovjek ima sreće, najkorisniji savjet može mu dati pauk ili jato ptica koje mu protutnji nad glavom. To ništa ne košta, samo je potrebna potpuna usredotočenost i puno mira i vremena.

Prolaziti kroz njegovu kosu ili ne prolaziti kroz njegovu kosu, ostati u njegovoj kosi, milovati njegovo čelo, njegove usne, a kada smo se ljubili, nekada je bio tako nježno da je boljelo. Kada sada o tome mislim, to je, ne znam koliko bolno, i dalje želim osjećati njegovu kožu. Zašto jednostavno nije tu ne znam ni danas. Zašto ne leži tu gdje leži moj dlan kada ispružim ruku. Pauk može triput duže ostati uz mene iako ima triput više nogu za bježanje nego muškarac.

Mislim da smo iz više razloga dobro pristajali jedno uz drugo, čovjek-vuk i ja. Naravno, postoje razlozi koji govore i protiv naše veze, ali o njima sada neću govoriti. Nama u prilog govori, primjerice, naša krajnja različitost u ophođenju s predmetima.

Tu smo bili poput dvije posude jedne vage, i zato je jezičak stajao točno u sredini jer on predmete podvrgava ispitivanju otpornosti, a ja ih gotovo pobožno cijenim. Vrlo se lako može desiti da se ispričam šalici koju sam loše postavila u prljavo posuđe, ili zdjeli salate kada okrhnem njezin stakleni rub tanjurom. Vuk je pak takav da provjerava je li neki predmet čitav tako da ga prepolovi. Kad osjeti kako se lomi, savija i škripi, tada zna da je prije bio drukčiji. Jednom je napravio prikolicu za bicikl, sa svim dodacima, super kvačilom, dvostrukim navojem, super sve zavario i sklopio, i kada je sve bilo gotovo uništio ju je vozeći nizbrdo po kvrgavom dijelu šume. Postojao je i asfaltirani put, ali njime nije htio ići, što razumijem. To je bilo onoga dana kada me njegov brat pitao što radim s njim. Nisam ništa odgovorila jer sam bila začuđena da njegov brat takvo što pita. Da li mi je time rekao što misli o Vuku ili ono što misli da ja jesam ili nešto istinsko o Vuku? Iako nisam odgovorila i dalje sam razmišljala o tome što radim s njim i tom mi je prilikom palo na pamet da volim čudake. Ako biste mogli vjerovati da su stvari koje čovjek potpuno pušta potpune, bilo bi mi još draže, ali čudake se ne traži, oni nekom padnu s neba poput kockica šećera u kavu.

Kada Vuk ima nove cipele, penje se toliko dugo na stablo dok one ne prestanu biti nove. To mi se sviđa jer ima toliko ljudi koji pošteđuju svoje cipele i kada su sami već mrtvi. Bilo mi je, primjerice, užasno tužno kada mi je moja teta kratko prije svoje smrti pokazala pidžamu koju je zamotanu u svileni papir čuvala u kutiji. Čuvala ju je više od zjenice oka, jer zjenicu oka ne čuvamo ako odlučimo ne gledati. Pidžama je godinama stajala u kutiji jer joj je bila prelijepa, prenova i preskupa za nositi. Ona je nešto posebno, rekla je. Naravno, i meni je bila nešto posebno. No bila je i posebno staromodna, nepraktična i neživljena i tako je dospijela na buvljak, iako je zaslužila puno lijepih sati u krevetu s mojom tetom, a ona još više s njom.

Ja nisam takva, ja ne pošteđujem stvari, ne perem ni plastične vrećice. Ali tu sam sklonost prema pošteđivanju imala kao mlađa, i zato sam se veselila Vukovim akcijama pri kojima je stavljao teret u svoju posudicu vage.

Vuk je onkraj grubih iskaljivanja volio male stvari, mogao je biti vrlo nježan s neupadljivim stvarima. Sakrio bi tu i tamo sićušan kristal u teglu s cvijećem kako bi biljka bolje rasla, ili bi posvećeno obrađivao mali komad drva koji bi kasnije svezao s drugima i napravio mobile. Ili bi mi poklonio lančić s kamenčićima na kojima je malenom iglom ugravirao lijepi znak, to su stvari kojima se Vuk uvuče u srce, ali kada on više ne želi onda ode. Dešavalo se da se želim osloniti na njega upravo onda

kada on više nije tu, tada bih poželjela čuti nešto kako bi si objasnila barem dio svega, ali on ne govori. Tada mu treba jezik da liže svoje rane koje ne pokazuje.

Drugi razlog zašto si dobro pristajemo ima veze s tijelom. Tu je riječ o pupku i nožnim prstima, o načinu na koji netko dohvaća vlastite nožne prste, o mirisu pazuha i o krajičku oka. Nije nevažno kako netko skreće iza ugla, kako preskakuje kamen, privlači granu ili pristupa plivanju u jezeru. Kako netko otvara vrata i kako se briše nakon tuširanja, kako stavlja filter u mašinu za kavu i kako se veže na suvozačkom sjedalu, sve to može mi se sviđati ili ne sviđati. Kako netko skida naljepnicu ili demontira umivaonik. Sve je to Vuk u mojim očima lijepo radio.

Vuk sada ima dozvolu za skupljanje drva. Nakon prekida, pred nekoliko tjedana, pitao me opet broj onoga kome se treba obratiti za dozvolu. Dala sam mu ga kada smo sjedili u autu i vozili se prema psu. Ideju o dozvoli za skupljanjem drva imali smo dok smo još bili zajedno, činila mi se dobrom jer bi mi pričinjalo zadovoljstvo hodati s Vukom kroz šumu i skupljati drva. Samo bi mi to bilo naporno jer ne mogu rezati velike grane, velika stabla uopće, i zato jer nemam snage odlagati velike komade. Ali s njim bi to sigurno dobro funkcioniralo i sakupili bi lijepu zalihu. Svako bi mogao uzeti jedan dio, a kada bi on bio kod mene ili ja kod njega ionako bismo zajedno uživali u istoj toplini. A istovremeno bismo uštedjeli jedno grijanje. Rad s drvom i s Vukom sviđao mi se i za lošeg vremena. Naslagali smo drva u podrum, naslagali drva iza kuće kako bi se osušilo na toplom ljetnom zraku, a onda smo ga, kada se osušilo, u lancu dvoje ljudi koji se sastojao od njega i mene, unosili sa hrpe do podrumskog prozora i spuštali kroz prozor u podrum. Bio je to lijep pokret, uzimanje drva od njega, bacanje drva pa okretanje oko vlastite osi i uzimanje drva od njega i bacanje drva. Prije bacanja, drva malo razdvojiti kako bi prošla kroz okno podrumskog prozora jer to su stari prozori podijeljeni trima željezima šipkama, samo se jedno krilo može otvoriti, a šipke ostaju. Nakon bacanja nisam gledala gdje padaju jer mi je Vuk već pružao sljedeće, uzimala sam ih, gledali smo se u oči, okrenula sam se i pustila da padnu, okrenula se i uzela nove i gledala ga u oči. Nekada bi mi ih dodao tako puno, imao je i veće ruke, da su mi dva komada pala na tlo i imala sam vremena pokupiti one koji su pali tek kada je Vuk stao, pogledao me u oči i nasmijao se. Bili smo kao na pokretnoj traci, bilo je zabavno jer mi se od toga vrtilo u glavi. Ne znam, na žalost, zašto je Vuk tek nedavno otišao po dozvolu i zašto se u međuvremenu morao dogoditi prekid. Sada čak sama cijepam cjepanice od velikih komada. To je u početku bilo

prilično teško jer se drvo stalno prevrtalo na neravnom panju, ali to ćeš već naučiti, rekao je Vuk i ostavio me samu. Sada već ide puno bolje s cijepanjem drva nego pred nekoliko tjedana, a dobro je i za rješavanje agresije. Jedan me kolega pitao jesam li uopće agresivna. Kao prvo, on ne zna ništa o Vuku, kao drugo uvijek se nađe pokoja agresija kada je se treba riješiti.

prevela Nataša Medved